

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
3 Пж 5500/18
27.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Младена Николића, председника већа, судија Драгана Драговића и Светлане Ђуровић, чланова већа, у парници тужиоца „PRIMAR СО“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Милан Јанковић, адвокат из Београда, против туженог „ГРАЂЕВИНСКА ДИРЕКЦИЈА СРБИЈЕ“ ДОО Београд, ради дуга, вредност предмета спора 57.024.894,67 динара, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду П 1187/16 од 22.06.2018. године, након одржане и закључене главне расправе на дан 27.02.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

I - УКИДА СЕ пресуда Привредног суда у Београду П 1187/16 од 22.06.2018. године, у ставу II, IV и V изреке.

II - УТВРЂУЈЕ СЕ да је тужба тужиоца за износ од 3.168.942,88 динара, са законском затезном каматом почев од 24.12.2012. године повучена и у том делу се одбацује жалба тужиоца.

III - УТВРЂУЈЕ СЕ да постоји потраживање тужиоца према туженом у износу од 9.832.487,42 динара са законском затезном каматом почев од 24.12.2012. године до 01.04.2013. године.

IV - УТВРЂУЈЕ СЕ да постоји потраживање туженог према тужиоцу у износу од 9.832.487,42 динара и износу у висини законске затезне камате на износ од 9.832.487,42 динара почев од 24.12.2012. године до 01.04.2013. године.

V - ПРЕБИЈАЈУ СЕ потраживање тужиоца према туженом у износу од 9.832.487,42 динара са законском затезном каматом почев од 24.12.2012. године до 01.04.2013. године и потраживање туженог према тужиоцу у износу од од 9.832.487,42 динара и износу у висини законске затезне камате на износ од 9.832.487,42 динара почев од 24.12.2012. године до 01.04.2013. године.

VI - ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му исплати износ од од 9.832.487,42 динара са законском затезном каматом почев од 24.12.2012. године до 01.04.2013. године.

VII - ОДБАЦУЈЕ СЕ приговор противтражбине ради пребијања туженог преко износа од од 9.832.487,42 динара и износу у висини законске затезне камате на износ од 9.832.487,42 динара почев од 24.12.2012. године до 01.04.2013. године, а до истакнутог приговора противтражбине ради пребијања у износу од 13.001.430,30 динара.

VIII - ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца којим је тражио да тужени исплати законску затезну камату на износ од 9.832.487, 42 динара почев од 01.04.2013. године до исплате.

IX - Свака странка сноси своје трошкове поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, у ставу I изреке, одбија се предлог за прекид поступка. Ставом II изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим треба да се обавезе тужени да му исплати износ од 13.001.430,30 динара, са законском затезном каматом почев од 24.12.2012. године до исплате, као неоснован. Ставом III изреке, констатовано је да је тужба повучена за износ од 44.023.464,35 динара. Ставом IV изреке, констатовано је да је престала да тече парница по компензационом приговору туженог за износ од 13.001.430,30 динара, са законском затезном каматом почев од 24.12.2012. године до исплате. Ставом V изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 195.000,00 динара.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио тужилац из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку. У жалби се наводи да је првостепени суд одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца из разлога јер тужилац и тужени никада нису закључили Уговор о асигнацији, нити је тужени икада доставио тужиоцу изјаву да ће плаћање вршити овде тужиоцу или трећим лицима, а при том је првостепени суд одбио све доказне предлоге тужиоца. Првостепени суд наводи да тужилац није доставио ни један документ – рачун, окончану ситуацију, привремену ситуацију и слично, већ су сви докази који су приложени испостављени према „INTERKOP“ ДОО као водећем партнеру конзорцијума. Првостепени суд је нашао да нема места поступању по налогу другостепеног суда прилоком претходног укидања првостепене пресуде, па је првостепена пресуда донета на основу непотпуно утврђеног чињеничног стања и уз погрешну примену материјалног права, као и уз битне повреде поступка. Тужилац је изводио за туженог радове предвиђене уговором, тужени није платио тужиоцу накнаду за изведене радове, а тужилац је раскинуо Уговор о конзорцијуму и о томе благовремено обавестио туженог и позвао га даља плаћања у вези са радовима врши искључиво тужилац, а не према водећем партнеру „ИНТЕ - РКОП“ ДОО. Тужени је, иако је то могао, никада није доставио доказе да је након пријема обавештења о раскиду уговора вршио даља плаћања и коме и вршио иста, а што би се утврдило економско - финансијским вештачењем да је изведено у првостепеном поступку. Документација коју је издавао тужилац која је гласила на водећег партнера „Интеркоп“ д.о.о. није могла ни гласити на туженог, јер је уговором предвиђено да се све фактуре чланова конзорцијума упућују водећем партнеру, па је из тог разлога и предвиђено уговором да се њему врши плаћање. У смислу жалбених навода, предложено је да се жалба усвоји и првостепена пресуда преиначи.

Одговор на жалбу није поднет.

Привредни апелациони суд је сагласно одредбама члана 383. став 3. и 4. Закона о парничном поступку, заказао расправу пред другостепеним судом, с обзиром да је у овом спору раније пресуда била укинута а веће другостепеног суда је нашло да је у побијаном пресуди непотпуно утврђено чињенично стање.

На расправи пред другостепеним судом, тужилац је остао у свему код навода из жалбе, објашњавајући да не побија став III изреке првостепене пресуде којом се констатује повлачење тужбе, те предложио да се у доказном поступку изведу докази вештачењем од стране вештака економско – финансијске струке, вештака машинске струке и вештака електро-техничке струке опредељујући предмет и обим вештачења. У

осталим наводима током расправе остао је у свему код навода из првостепеног поступка, с тим што је након обављених вештачења, прецизирао тужбени захтев на износ од 9.832.487,42 динара, са законском затезном каматом почев од 24.12.2012. године до исплате, истичући да у преосталом делу повлачи тужбу.

Тужени је током расправе пред другостепеним судом остао у свему код навода које је истицао у току првостепеног поступка, истичући да све привремене ситуације које су достављене гласе на „ИТЕР-КОП“ ДОО Београд, као инвеститора, нису оверене од надзорног органа и од стране туженог, а посебно указује да постоји солидарна одговорност чланова конзорцијума и да није реч само о уговореној солидарности него и солидарној одговорност по сили закона из члана 50. Закона о јавним набавкама из 2008. године и Закона о подстицању грађевинске индустрије Републике Србије из 2010. године. Тужени је са своје стране, такође, предложио вештачења од стране вештака грађевинске струке, економско - финансијске струке и машинске струке, а како је истицао и у првостепеном поступку, те предложио и саслушање сведока што је предлагао у првостепеном поступку.

Након што су парничне странке предложили предмет и обим вештачења, те личности вештака и сагласиле се о личностима вештака, другостепени суд је одредио да се изведу докази вештачења од стране вештака грађевинске струке, машинске струке, електро – техничке струке и економско – финансијске струке, а са предметом и обимом вештачења као у решењу на записнику са главне расправе од 16.01.2019. године, о чему је израђен и писмени отправак решења.

Предлог туженог да предмет вештачења економско – финансијске струке буде и достава банкарске гаранције од стране чланова конзорцијума је одбијен, те је одбијен и предлог туженог који је истицао и у првостепеном поступку за саслушање сведока Лене Ивчевић, тадашњег финансијског директора код туженог. Наведено из разлога јер другостепени суд сматра да извођење ових доказа које је предложио тужени није потребно, с обзиром да од стране тужиоца на коме је био терет доказивања није ни достављен доказ о обезбеђењу банкарске гаранције, а саслушање предложеног сведока није било потребно за утврђење битних чињеница у овом спору.

У току расправе пред другостепеним судом, поновљено је извођење свих доказа који су изведени пред првостепеним судом, а то су писани докази, те су изведени докази вештачењем од стране вештака грађевинске струке, вештака електро - техничке струке, вештака машинске струке и вештака економско - финансијске струке.

Такође је изведен и доказ додатним вештачењем од стране вештака машинске струке, а на околност вредности изведених радова који спадају у машинску област од стране тужиоца, а о по примедбама туженог вештак машинске струке се детаљно изјаснио. Осим наведеног, вештак економско – финансијске струке се додатно изјаснио по примедбама туженог.

Парничне странке на налаз и мишљење вештака грађевинске струке нису имале примедби, нису имале примедби ни на налаз и мишљење вештака електро-техничке струке, нити на основни налаз и мишљење вештака машинске струке.

С обзиром да је писаним изјашњењем вештака економско - финансијске струке, те потом и вештака машинске струке по налажењу другостепеног суда у довољној мери разјашњено чињенично стање које је битно за одлучивање у овој правној ствари, није извршено саслушање вештака машинске струке.

Наиме, након примедби туженог вештак машинске струке се у вези свог додатног налаза и мишљења детаљно изјаснио, а у поднеску који је тужени упутио након изјашњења, тужени више није истакао конкретне примедбе нити поставио конкретна питања за вештака машинске струке у погледу вредности изведених радова, него је остао код становишта да се вештак машинске струке не може на релевантан начин

изјашњавати о висини постојања дуга туженог према тужиоцем, већ само о вредности изведених радова. Како је, управо, додатним вештачењем вештак машинске струке се изјаснио о вредности изведених радова од стране тужиоца, а предмет додатног вештачења није био да се изјасни о висини постојања дуга туженог према тужиоцу, то је било непотребно саслушање вештака, што је тужени и оставио уду на оцену.

О евентуалном постојању дуга туженог према тужиоцу налазом и мишљењем се изјашњавао вештак економско - финансијске струке.

Парничне странке у даљем току поступка на расправи пред другостепеним судом нису имале нових доказних предлога, остале су код својих навода које су истицале у току првостепеног и другостепеног поступка, те је Привредни апелациони суд у доказном поступку прочитао све писане доказе у списима, без посебног појединачног набрајања уз сагласност парничних странака, те прочитао:

- налаз и мишљење вештака грађевинске струке,
- налаз и мишљење вештака електро-техничке струке,
- налаз и мишљење вештака машинске струке,
са додатним налазом и мишљењем и изјашњењем од 31.01.2020. године, затим
- налаз и мишљење вештака економско - финансијске струке
са изјашњењем од 31.12.2019. године,

те је ценећи све изведене доказе, сагласно одредбама члана 7. и 8. Закона о парничном поступку, након одржане и закључене главне расправе, одлучио као у изреци из следећих разлога:

Према разлозима побијане пресуде, тужени је као наручилац закључио уговор заведен под бројем 114482 од 13.12.2010. године код туженог са групом понуђача, односно конзорцијумом који чине „ИТЕР-КОП“ ДОО Београд, затим овде тужилац и „МИНЕЛ ДИНАМО“ ДОО као извођачи. Предмет уговора је извођење радова на изградњи:

- објекта 4 Ж, са припадајућом опремом и унутрашњим инсталацијама,
на локацији комплекса касарне „ Степа Степановић“ у Београду, на Вождовцу.

Према уговору, група понуђача, односно конзорцијум, поднео је наручиоцу правни акт под називом Уговор о конзорцијуму за заједничко извршење посла који је заведен код наручиоца под бројем 114344 од 08.12.2010. године.

Према Уговору о конзорцијуму за заједничко извршење посла од 24.11.2010. године, који је заведен код туженог под бројем 114344 од 08.12.2010. године, уговор је закључен између „ИТЕР-КОП“ ДОО Београд, као водећег партнера, затим овде тужиоца и „МИНЕЛ ДИНАМО“ ДОО као партнера. Предмет уговора је оснивање конзорцијума ради:

- заједничке изградње стамбено-пословног комплекса „ Степа Степановић“ у Бгд.
- утврђивање поделе посла између уговорних страна,
- регулисање међусобних права и обавеза и
- регулисање одговорности према наручиоцу.

Према Уговору члана 4, стране из конзорцијума заједнички и неограничено солидарно одговарају према наручиоцу за извођење радова и друге обавезе извођача по основном уговору.

Према члану 5. Уговора, водећи партнер ће бити одговоран за израду и доставу фактура и ситуација од стране конзорцијума наручиоцу, сагласно релевантним одредбама основног уговора, а партнери су сагласни да се све уплате од стране наручиоца по основу извођења радова врше на одговарајући банкарски рачун водећих партнера, а да ће затим сваки износ који наручилац буде платио бити подељен међу уговорним странама, сразмерно вредности њихових удела у радовима који су вршени, односно плаћени.

Према Анексу II Уговора о конзорцијуму од 20.06.2012. године, водећи партнер „ИТЕР-КОП“ ДОО Београд, се обавезује да плаћање по Уговору о конзорцијуму и Анексу I врши тако што ће по свакој овереној доспелој ситуацији закључити Уговор о асигнацији а да ће Уговор о асигнацији бити закључен између водећег партнера „ИТЕР-КОП“ ДОО Београд, као асигнанта, тужиоца као асигнатара и наручиоца и овде туженог као асигната.

Према записнику о примопредаји изведених радова од 17.10.2012. године, комисија коју је образовао тужени је извршила преглед и примопредају изведених радова.

Према конкурсној документацији део 2, услови за уговарање, која чини саставни део уговорене документације предвиђено је да се асигнација по уговору врши у складу са Законом о облигационим односима, те да извођач не може без претходне сагласности наручиоца у писаној форми извршити асигнацију за било који износ који по уговору доспева или ће доспети.

Дописом, који је заведен код тужиоца под бројем 572/12 од 04.12.2012. године, а код туженог под бројем 160373 од 07.12.2012. године, суд је утврдио да је овим дописом тужилац обавестио туженог да је раскинут Уговор о конзорцијуму.

Првостепени суд утврђује да у овом случају нема доказа о томе да је закључен Уговор о асигнацији, нити да је тужени као асигнат доставио изјаву тужиоцу као асигнатару да прихвата уплату и да ће исплату вршити трећим лицима, односно примаоцима упута, овде тужиоцу. Тужени, како утврђује првостепени суд је одбио да прихвати упут, с обзиром да уколико би извршио плаћање на начин како је то захтевао тужилац, путем асигнације, био би изложен могућности да се раскине предметни уговор о дугорочном кредиту закључен са банком, те тиме престане са изградњом објекта.

Првостепени суд даље закључује да је асигнација која је предвиђена конкурсном документацијом императивна и само разрађена предметним Анексом II Уговора о конзорцију, да је у овој правној ствари релевантан Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“ бр. 116/08), и тај посебан закон у члановима 30, 31. и 32. упућује на садржину и обавезе из конкурсне документације.

Дакле, тужилац је закључењем наведеног Анекса на основу конкурсне документације прихватио да се неспорно плаћање њему за изведене радове учини зависним од пристанка туженог на асигнацију.

Тужилац је тиме што је у Анексу II изричито уговорио наплату свог утуженог потраживања асигнацијом, своју активну легитимацију за наплату тог износа од туженог по уговору са њим, условио испуњеношћу услова из члана 1021. Закона о облигационим односима, те даље првостепени суд закључује да је основан истакнути приговор недостатка активне легитимације тужиоца и недостатка пасивне легитимације туженог, с обзиром да је тужилац свој однос са туженим за наплату утуженог потраживања требао да регулише преко привредног друштва „ИТЕР-КОП“ ДОО Београд и одбија тужбени захтев тужиоца, а даље одбија и све доказне предлога парничних странака, сматрајући да није потребно извођење тих доказа за утврђење битних чињеница.

Како је првостепени суд одбио тужбени захтев тужиоца није се упуштао у расправљање о постојању противпотраживања истакнутог компензационим приговором и одлучио у том делу као у ставу IV изреке првостепене пресуде.

Првостепени суд у свом одлучивању о тужбеном захтеву тужиоца примењује одредбе члана 1020, 1021. став 1. Закона о облигационим односима, те одредбе члана 10. и 23. истог Закона, као и одредбе члана 30., 31. и 32. Закона о јавним набавкама, те члана 50. истог Закона.

Првостепени суд није утврђивао чињенице, које су према налажењу другостепеног суда битне за одлучивање у овој правној ствари а на које је током

првостепеног поступка као и у жалби указивао тужилац. Те чињенице се односе на обавештавање туженог од стране тужиоца да је Уговор о конзорцијуму раскинут, те да се убудуће плаћања за радове које је извео тужилац врше од стране туженог тужиоцу. Такође, првостепени суд није утврдио да ли је тужени извршио сва плаћања према члановима конзорцијума за изведене радове, а преко водећег члана.

Даље првостепени суд, пошто је одбио тужбени захтев тужиоца, није одлучивао о истакнутом приговору противтражбине ради пребијања, а тужбени захтев и истакнути приговор противтражбине пребијања су конекси и условљени једни другим.

Имајући наведено у виду, Привредни апелациони суд је укинуо првостепену пресуду у ставу II изреке којим је одлучено о тужбеном захтеву тужиоца, у ставу IV исте којом је констатовано да је престала да тече парница по компензационом приговору.

Одлука као у ставу II изреке донета је применом одредаба из члана 202 став 4 Закона о парничном поступку.

Привредни апелациони суд чињенично утврђење првостепеног суда које се односи на закључени уговор између групе понуђача – конзорцијума и туженог, затим на Уговор о конзорцијуму и Анекс, конкурсну документацију, обавештење туженог од стране тужиоца да је Уговор о конзорцијуму раскинут и да се плаћање врши тужиоцу, прихвата другостепени суд и у том смислу чињенично стање које се односи на наведено неће понављати. Другостепени суд након главне расправе и извођења и оцене доказа утврђује и следеће:

Према Записнику о примопредаји изведених радова на изградњи објекта 4 Ж са припадајућом опремом и унутрашњим инсталацијама на локацији комплекса „Степа Степановић“ у Београду на Вождовцу, који записник је од 17.10.2012. године, утврђено је да је квалитет изведених радова углавном еквивалентан уговореном квалитету, стамбеним нормативима, осим у делу који се односи на грубе грађевинске радове:

- зидање и малтерисање, завршно архитектонско - грађевинске радове,
- фасадна ПВЦ столација, унутрашња столарија, бојење фасаде,
- радови на инсталацијама водовода и канализације,
- регулажа вентила на водоводној мрежи, туш батерија и сифона за веш машину,
- монтажа санитарија и санитарне батерије,
- радова на термо - техничким инсталацијама,
- монтажа цевних грејних тела сушача у купатилима,
- оштећења на грејним телима и разводним станским ормарићима.

Констатовано је да ће извођач извршити све оправке и отклонити све недостатке по примедбама купаца и примедбе на квалитет радова сачињене приликом прегледа и надзора и довести изведене радове до горњег квалитета, у складу са делом 2 уговорене документације.

Утврђено је да је овде тужени упутио водећем члану конзорцијума допис бр. 155710 од 24.10.2012. године, којим је захтевао отклањање недостатака на предметном стамбеном објекту уз остављање рока до 29.11.2012. године. По наведеном допису, чланови конзорцијума нису поступили и недостаци који су уочени и који су благовремено рекламирани нису отклоњени.

Из тих разлога, тужени је преко трећег лица закључујући уговор са групом понуђача конзорцијума коју чине „ЗИДАР“ ДОО из Неготина и „АРХИПРО“ ДОО из Београда и уговорио отклањање недостатака, а извођачи које је ангажовао тужени отклонили су недостатке те је тужени извршио плаћање.

Записник о коначном обрачуну изведених радова на изградњи објекта 4 Ж са припадајућом опремом и унутрашњим инсталацијама на локацији Комплекси „Степа Степановић“ у Београду, сачињен је 26.10.2012. године и истог дана је заведен код

„ИТЕР-КОП“ ДОО Београд и овде туженог, а у њему је констатован преглед извршених радова и плаћања.

Није спорно било међу странкама, што произлази из Уговора о конзорцијуму да је овде тужилац обављао радове постављања електричне инсталације јаке и слабе струје, као и постављања електричних инсталација топлотне подстанице и термо – техничке инсталације.

Тужени је, што је неспорно утврђено, 17.12.2012. године примио допис тужиоца којим га тужилац обавештава да је раскинут Уговор о конзорцијуму, те га обавештава да водећи члан конзорцијума више није овлашћен за наплату потраживања.

Утврђено је да је „ИТЕР-КОП“ ДОО Београд, закључио Уговор о залози потраживања са привредним друштвом „МЕДИОЛАНОМ ИНВЕСТ“ АД Београд, заведен код „ИТЕР-КОП“ ДОО Београд дана 21.06.2012. године, а максимални износ обезбеђеног потраживања је 178.854.264,80 динара, при чему је од залогодавца а то је привредно друштво „ИТЕР-КОП“ ДОО Београд, дата сагласност заложном повериоцу да може да се може заложно право и уписати у Регистар залогa а на потраживања која залогодавац има према правном лицу Грађевинска дирекција Србије по основу Уговора о извођењу радова са припадајућим Анексима на изградњи објекта 4 Ж са припадајућом опремом и инсталацијама, а који уговор је заведен под бројем 114482 од 13.12.2010. године код овде туженог.

Такође је утврђено да је овде тужилац дао сагласност да се конституише заложно право на потраживању из предметног уговора, а из саме сагласности је утврђено да је дата сагласност да „ИТЕР-КОП“ ДОО Београд, може заложити своја потраживања из уговора на изградњи објекта 4 Ж. У том смислу, постоји изјава тужиоца од 21.06.2012. године.

Из налаза и мишљења вештака грађевинске струке на који странке нису имале примедби утврђено је да чланови конзорцијума нису извели квалитетно и у складу са правилима струке све грађевинске радове:

- грађевинско - занатске радове и
- радове на инсталацијама водовода и канализације из стамбеног објекта 4 Ж, на локацији „Бивше касарне „Степе Степановић“ у Београду, на који су се обавезали уговором који је заведен код туженог 13.12.2010. године.

У мишљењу вештака је под тачкама од 1 до 9 наведено за које врсте радова постоје недостаци, да је тужени преко других лица отклањао недостатке, претходно ургирао за хитно отклањање тих недостатака и да је преко других лица отклањао недостатке. Реч је о радовима из домена грађевинарства.

Из налаза и мишљења вештака електро - техничке струке на који странке нису имали примедби утврђено је да су чланови конзорцијума у свему у складу са уговором и квалитетно извели електро - радове по Уговору од 13.12.2010. године, да је вредност ових изведених радова 4.200.010,85 динара, да иако је „ИТЕР-КОП“ ДОО Београд отишао у блокаду 14.08.2011. године, овде тужилац је наставио радове и извршио технички пријем електро - радова без примедби. Утврђено је да нема евиденције да је било примедби од стране туженог на квалитет изведених електро - радова, па нису ни евидентирани недостаци. Постоји евиденција електро – радова од блокаде, тј. повлачења „ИТЕР-КОП“ ДОО Београд из посла, па надаље који су саставни део извештаја.

Из налаза и мишљења судског вештака машинске струке, који је од 23. јула 2019. године, утврђено је да су термо - технички радови које је изводио тужилац изведени квалитетно и у складу са правилима струке и у складу са Уговором од 13.12.2010. године. Било је примедби на квалитет изведених радова које је изводио тужилац, али су то ситни, чести и уобичајени недостаци који се јављају при извођењу предметних инсталација.

Сви недостаци су отклоњени у гарантном року осим на лифтовима што није била обавеза тужиоца.

Из додатног налаза и мишљења – извештаја вештака машинске струке од 20.12.2019. године, утврђено је да вредност радова које је извео тужилац и испоручене опреме износи 5.632.476,51 динар.

На додатни налаз и мишљење вештака машинске струке тужени је имао примедбе на које се судски вештак машинске струке детаљно изјаснио остаје у свему при свом додатном налазу и мишљењу – извештају, осим под тачком Ц 11.

Овај суд прихвата налаз и мишљење судског вештака машинске струке као и његов додатни налаз – изјашњење као и изјашњење на примедбе туженог. Ово из разлога, јер тужени својим примедбама није довео у сумњу мишљење судског вештака којим се изјаснио о вредности изведених радова, што је био задатак додатног вештачења. Задатак вештака машинске струке није био да утврђује висину потраживања тужиоца, нити да утврђује да ли је и шта и колико плаћено тужиоцу.

Из налаза и мишљења вештака економско - финансијске струке утврђено је да тужени није исплатио све радове које су извели чланови конзорцијума, а које је фактурисао водећи партнер „ИТЕР-КОП“ Шабац, а збир свих радова износи 883.911.238,50 динара. Тужени је исплатио према водећем партнеру „ИТЕР-КОП“ Шабац укупан износ од 827.071.019,34 динара. Постоји неизмирена обавеза у износу од 56.840.219,19 динара. Након обавештења туженог о раскиду Уговора о конзорцијуму од 17.12.2012. године, било је плаћања према водећем партнеру „ИТЕР-КОП“ Шабац за део окончане ситуације, а у укупном износу од 17.500.000,00 динара. Утврђено је да је тужена ради отклањања недостатака на радовима на предметном објекту исплатила другим извођачима по основу Уговора од 28.12.2012. године и 09.09.2013. године укупан износ од 33.558.092,74 динара.

Из додатног изјашњења вештака економско - финансијске струке утврђено је, а с обзиром на наводе туженог, а за потребе суда, да обавеза туженог може износити 13,92 % од износа из налаза, и дат је информативни обрачун, тако да од неплаћеног износа од 56.840.219,19 динара водећем члану конзорцијума, 13,92 % износи 7.912.158,51 динар.

Привредни апелациони суд сматра да тужилац јесте активно легитимисан у овом спору, а тужени јесте пасивно легитимисан. Наведено из разлога јер Уговор од 13.12.2010. године, јесте закључен између групе извођача у којој је тужилац и овде туженог. При наведеном, тужилац је изводио и извео радове за туженог. У том смислу, странке се налазе у материјално – правном односу, те постоји активна и пасивна легитимација.

Приговор застарелости који је истицао тужени није основан.

Наведено из разлога, јер је у овој правној ствари тужба поднета дана 24.12.2012. године, када је тужилац захтевао испуњење обавеза од стране туженог, тј. плаћање, а реч је о радовима који су извођени по Уговору од 13.12.2010. године, дакле у периоду 2011., 2012. година, тако да није протекло рок застарелости од 3 године из члана 374. Закона о облигационим односима, а реч је о правним лицима и Уговору о промету роба и услуга.

У ситуацији када су се уговором који је закључен са туженим чланови групе извођача обавезали да сnose солидарну одговорност за преузете обавезе тиме и за све изведене радове, то постоји и солидарна одговорност тужиоца за недостатке на радовима које су изводили други чланови групе извођача – конзорцијума. Та солидарност произлази из одредби члана 50. став 5 Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС бр. 116/08“) и те солидарности, тј. одговорности за обавезе, тиме и за квалитет изведених радова тужилац се не може ослободити наводима да он те радове није изводио, нити се може ослободити одговорности тиме што је раскинут Уговор о конзорцијуму. Раскид

Уговора о конзорцијуму, не утуче на постојање солидарне одговорности овде тужиоца према туженом за све изведене радове и само може бити од утицаја на међусобни однос групе извођача, тј. чланова конзорцијума као солидарних дужника, а не и према овде туженом, јер је према њему, тј. према туженом успостављена солидарност, а уговор је закључен у поступку јавне набавке.

Имајући горе наведено у виду, основан је приговор противтражбине ради пребијања које је истакао тужени према тужиоцу и то у висини потраживања тужиоца, а као што је ближе назначено у ставу IV изреке ове пресуде .

Међутим, када је у питању потраживање тужиоца и његова основаност не могу се прихватити наводи туженог да тужилац није активно легитимисан да тражи исплату. Тужилац јесте активно легитимисан да тражи исплату износа који је коначно прецизирао. Ово из разлога јер је тужилац извео радове у вредности која је утврђена налазима и мишљењима вештака електротехничке и машинске струке, а то је у висини коначно постављеног тужбеног захтева и уредно и благовремено је обавестио туженог о раскиду Уговора о конзорцијуму, уз упозорење да водећи члан конзорцијума „ИНТЕР-КОП“ ДОО Београд више није овлашћен за наплату изведених радова од стране тужиоца. Међутим и поред наведеног тужени је вршио плаћања водећем члану, а што је утврђено из налаза и мишљења вештака и то у износу од 17.500.000,00 динара. При наведеном из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђено је да тужени није измиро сва потраживања по предметном уговору и то у висини од 56.840.219,19 динара.

Стога, постоји обавеза туженог да тужиоцу који је извео радове, на које није било примедби, исплати новчани износ у висини за које је овом пресудом усвојен тужбени захтев тужиоца, јер је тужени благовремено, а због блокаде у коју је запао водећи члан конзорцијума „ИНТЕР-КОП“ ДОО Београд, обавештен од стране тужиоца да „ИНТЕР-КОП“ ДОО Београд није овлашћен за наплату потраживања. Понашање туженог било је несавесно, те не може уживати судску заштиту. Осим наведеног, када постоји солидарна одговорност свих чланова конзорцијума за обавезе из уговора, тиме и тужиоца за све изведене радове, по налажењу Привредног апелационог суда у описаној ситуацији правично је да тужилац који солидарно одговара за недостатке у изведеним радовима од стране других чланова конзорцијума, може захтевати исплату новчаних износа за радове које је он извео, а који нису плаћени.

Имајући наведено у виду, тужбени захтев тужиоца је делимично усвојен, као у ставу III изреке.

С обзиром да је реч о новачном потраживању тужиоца, те о новчаном потраживању туженог из приговора противтражбине ради пребијања, да је реч о доспелим потраживањима, да је тужени другим извођачима који су отклањали недостатке вршио плаћање дела износа који одговара износу из приговора противтражбине ради пребијања и то до 01.04.2013. године, од тада је могао захтевати испуњење обавезе, то, а с обзиром да су испуњени услови из члана 336. и 337. Закона о облигационим односима, утврђено је потраживање тужиоца као основано, утврђено је потраживање туженог као основано и извршен пребој потраживања до висине потраживања тужиоца, с тим што камата за тужиоца на утврђено потраживање може тећи до 01.04.2013. године, када је доспело касније потраживање овде туженог, а потраживање туженог је осим главног износа од 9.832.487,42 динара, утврђено и описно а у висини законске затезне камате за период од 24.12.2012. године до 01.04.2013. године на наведени износ, јер је у том делу утврђено и потраживање тужиоца. Стога је одлучено као у ставу III, IV и V изреке.

Како су се међусобна новчана потраживања која су пребијена угасила дана 01.04.2013. године а до висине потраживања тужиоца из става III изреке, преко тог износа одбијен је тужбени захтев тужиоца и одлучено као у ставу VI и VIII изреке.

С обзиром да је реч о приговору противтражбине ради пребијања, који се може истаћи до висине потраживања тужиоца, у преосталом делу, који превазилази потраживања тужиоца, приговор противтражбине пребијања туженог је одбачен као у ставу VII изреке.

Ценаћи наводе тужиоца, да тужени не може истовремено задржати исплату према водећем члану конзорцијума и истицати компензациони приговор, овај суд налази да су ови баводи без утицаја на одлучивање о приговору противтражбине ради пребијања. Ово из разлога, јер управо постоји солидарна одговорност тужиоца за све изведене радове и у датој ситуацији када тужилац захтева плаћање од туженг за радове које је тужилац извео тужени се основано може бранити и приговором противтражбине ради пребијања истичући потраживање за које је тужилац солидарно одговоран.

Ценаћи наводе туженог да би усвајање тужбеног захтева тужиоца значило омогућавање праксе извођачима радова да врше радове без фактурисања и без плаћања пореза, овај суд налази да су ови наводи без утицаја на основаност утврђења потраживања тужиоца. Ово с обзиром јер радови које је извео тужилац јесу фактурисани од стране водећег члана конзорцијума и то је и било предвиђено уговором, али то из разлога који су већ наведени у овој пресуди не ослобађа туженог обавезе према тужиоцу за изведене радове од стране тужиоца.

Када је у питању плаћање пореза, овај суд се није бавио нити одлучивао о тим питањима, јер наплата пореза спада у надлежност пореских органа. Такође, супротно наводима туженог тужиоцу припада законска затезна камата како је постављена у прецизираном тужбеном захтеву, а ово из разлога јер је тужени сагласно одредбама из члана 324 Закона о облигационим односима свакако у доцњи од подношења тужбе, а то је био 24.12.2012. године.

Имајући у виду успех странака у овом спору, применом одредбе члана 153. став 2. Закона о парничном поступку, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка. Наиме, тужилац јесте делимично успео у спору за део у коме је утврђено његово потраживање према туженом, али је и тужени успео са приговором противтражбине ради пребијања.

Из свих наведених разлога, применом одредбе члана 387. став 1. тачка 6. Закона о парничном поступку, те члана 165. истог Закона, одлучено је као у изреци.

НМ/ББ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА

Младен Николић, с. р.

За тачност отправка